

## SCRISOARE DESCHISĂ

Către,

**GUVERNUL ROMÂNIEI,**

**Domnului Prim-ministru Ilie Bolojan**

În atenția,

**Domnului Viceprim-ministru Marian Neacșu**

**Domnului Viceprim-ministru Tánczos Barna**

**Domnului Viceprim-ministru Michael-Dragoș Anastasiu**

**Domnului Viceprim-ministru Cătălin Predoiu**

**Domnului Viceprim-ministru Liviu-Ionuț Moșteanu**

**Domnului Ministru al Educației și Cercetării Daniel-Ovidiu David**

**Domnului Ministru al Finanțelor Alexandru Nazare**

**Subiect: Solicitare de reevaluare a măsurilor de austeritate în educație – investiții și sustenabilitate pentru elevii și dascălii României**

*Stimate Domnule Prim-ministru,*

*Stimați Domni Viceprim-miniștri,*

*Stimați Domni Miniștri,*

La solicitarea sindicatelor din învățământul preuniversitar, CNSLR Frăția, Instituția Prefectului – Județul Hunedoara a convocat reprezentanții Senatului și ai Camerei Deputaților aleși în județul Hunedoara. În urma întâlnirii cu reprezentanții Sindicatului Învățământului Preuniversitar din județul Hunedoara, care a avut loc vineri, 11 iulie 2025, la sediul Instituției Prefectului – Județul Hunedoara, și a analizei impactului măsurilor recent asumate de Guvernul României, vă adresăm această scrisoare deschisă, prin care facem apel la înțelepciune, echilibru și solidaritate națională în fața deciziilor care privesc viitorul educației.

Deși înțelegem, recunoaștem și susținem necesitatea echilibrării bugetului de stat, apreciind eforturile Guvernului României în acest sens, considerăm că soluțiile adoptate în domeniul Educației **pot genera efecte negative pe termen mediu și lung.**

**Comasările de clase și creșterea numărului de elevi pe clasă** vor genera efecte imediate cu impact negativ, atât asupra calității educației, cât și asupra accesului echitabil la aceasta.

Prin **reducerea burselor**, riscul creșterii abandonului școlar este iminent, iar limitarea acestora la procentul de 15% dezavantajează elevii performanți. De asemenea, pentru numeroși elevi aflați în situații vulnerabile, bursele sociale reprezintă singurul sprijin care le permite să își continue studiile.

**Stoparea/înghețarea investițiilor.** Infrastructura școlară – mai ales cea din mediul rural, dotările tehnice și laboratoarele au nevoie de finanțare constantă pentru a nu rămâne în urmă.

- În județul Hunedoara, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, în domeniul educației sunt derulate **proiecte în valoare de peste 132 de milioane de euro, beneficiare fiind aproximativ 200 de unități de învățământ.**

Prin **creșterea normei didactice și scăderea plății cu ora**, sistemul de învățământ preuniversitar riscă să fie grav afectat, atât în ceea ce privește resursa umană, cât și calitatea actului educațional.

***Concret, la nivelul județului Hunedoara, măsurile adoptate vor afecta 96% dintre școlile din mediul rural și 11% dintre instituțiile de învățământ din mediul urban. Este o proiecție care ne îngrijorează și ar trebui să genereze o revizuire a măsurilor propuse.***

Pentru anul 2025, bugetul alocat Ministerului Educației reprezintă aproximativ 3,4% din PIB. Cu toate acestea, tocmai în acest sector esențial se preconizează aplicarea unora dintre cele mai restrictive măsuri bugetare, **măsuri care riscă să afecteze negativ atât funcționarea școlilor, cât și accesul echitabil la educație.**

Măsurile derulate până în prezent indică pași semnificativi spre modernizarea sistemului educațional românesc cu accent pe digitalizare, îmbunătățirea infrastructurii, pregătirea corpului didactic și incluziune pentru grupuri vulnerabile.

Procesul de elaborare a noilor legi ale educației a fost rezultatul unor consultări extinse desfășurate pe parcursul a doi ani (2021–2023), la care au participat cadre didactice, elevi, părinți, reprezentanți ai autorităților locale și ai consiliilor județene, ai mediului de afaceri, precum și alte părți implicate direct în viața școlii.

După adoptarea Legii Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023 și a Legii Învățământului Superior nr. 199/2023, au fost demarate investiții serioase în domeniu. Încă de atunci a fost evident că marile rezultate se vor vedea în 12–15 ani, odată cu absolvirea primelor generații care studiază în condițiile noilor legi.

Cu toate acestea, avem deja și rezultate concrete ale noilor legi și ale investițiilor din sistemul de educație:

- A crescut promovabilitatea la examenele naționale (Evaluarea Națională și Bacalaureat);
- Programele naționale destinate reducerii abandonului școlar, precum și acordarea burselor, au demonstrat un impact pozitiv asupra accesului la educație și a echității, contribuind la scăderea abandonului școlar și la îmbunătățirea performanțelor școlare;
- Mulți primari au accesat fonduri prin PNRR și pentru școlile din mediul rural, unele investiții fiind aproape de finalizare. Comasarea acestor școli, după finalizarea proiectelor, ar însemna să fie puse lacăte pe uși și închise – lucru ce ar reprezenta o tragedie, mai ales pentru copiii din medii vulnerabile. Lipsa mijloacelor de transport școlar reprezintă o problemă națională, nu doar județeană, acești copii provenind din medii vulnerabile, există riscul creșterii abandonului școlar.

Noi, semnatarii acestei scrisori, avem convingerea că, alături de domeniul sănătății, educația trebuie să rămână o prioritate națională!

În acest sens, **propunem demararea de urgență a unor consultări serioase cu toți actorii implicați (profesori, elevi, părinți, autorități locale, mediul de afaceri, etc.) și amânarea implementării unor măsuri gândite în grabă, dar a căror aplicare ar putea destabiliza total educația din România.**

De asemenea, facem apel ca echipa guvernamentală să trateze Parlamentul ca pe un partener de încredere – alcătuit din reprezentanți care cunosc în profunzime realitățile din comunitățile pe care le slujesc și care pot contribui cu soluții realiste, adaptate nevoilor din teritoriu.

Înțelegem situația dificilă în care se află țara, însă educația nu este domeniul în care pot fi experimentate măsuri cu risc ridicat, ce pot afecta echilibrul fragil dobândit recent, odată cu adoptarea noilor legi și accesarea fondurilor din PNRR și alte fonduri externe pentru dezvoltarea și modernizarea sistemului. Stabilitatea educației trebuie consolidată.

**Anul 2025 a fost declarat Anul Național al Copilului de către Parlamentul României. Ca orice părinte care își dorește un viitor mai bun pentru copilul său, credem că, în anul dedicat lor, copiii merită să fie tratați cu grijă și responsabilitate. Nu este momentul pentru măsuri care, sub presiunea austerității, să le limiteze șansele și să le umbrească speranțele.**

**Ca părinți, ca dascăli și ca oameni angajați să consolideze viitorul țării noastre, vă îndemnăm să luați deciziile de astăzi cu gândul la copiii noștri – pentru ca România de mâine să nu fie nevoită să repare greșelile de astăzi. Încă se poate construi cu înțelepciune și echilibru.**

Vă anexăm documentele care au fost puse la dispoziția noastră din partea sindicatelor din învățământul preuniversitar din județul Hunedoara. Acestea cuprind o analiză temeinică a situației învățământului din județul nostru.

*Cu deosebită considerație,*